

Izjava vsek dan razen ne-
delj in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

ETO—YEAR XVII. Cena lista
je 25.00.

Entered as second-class matter January 25, 1919, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 1. oktobra (Oct. 1), 1924.

Subscription \$8.00
Yearly

STEV.—NUMBER 231.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

IMER. BANKIRJI GDODRILI NEM- ŠKO POSOJILLO.

porodilu priporočajo odklonitev
nemške pomoči Rusiji, dokler je
sovjetska vlada na krmilu.

\$100,000,000 NAMERAVAJO PODPISATI V ZDRAU- ZAH DRŽAVAH.

Chicago, Ill. — Formalna potr-
je predloga za najetje pol dve-
milijonskega posojila za nem-
ško vlado v Združenih državah je
najdena v odsekovem poročilu,
ki je bilo predloženo izvrševalne-
m svetu zveze ameriških bankir-
jic.

To je prvič, da se je zveza na-
most izrazila, kaj mali o nem-
šem posojilu, ki se ima udejstvi-
vihodni mesec.

Hkrati je dobil svet poročilo, v
katerem je priporočeno, naj drž-
avni bankirji roke proč od
zaneiranja Rusije, dokler osta-
sedanja sovjetska vlada na kr-
milu.

To odklonitvijo so se bankirji
in naravnost izrekli proti Rusiji.
Sovjeti kar čeč noč prekinejo
svoje finančne zveze, je rečeno v
poročilu. To se je pokazalo, ko so
vnesli svoje posle na Holande-
m in pozneje k drugim naro-
dom.

Esekutivni svet je tudi prejel
poročilo, ki priporoča, naj orga-
nizira lokalne urade za identifi-
kacijo. Ta urad bi naj obveščal
bankirje in druge trgovce, kako
z raznimi uslužbenimi.

V zadnjem letu je doseglo kri-
zinsko ropanje bank svoj višek,
češ tozadnji odsek. Vlomi se
najajo lažjem in uspešnejšemu
činom o bolem dnevu. Reparacije
v banko, namerijo svoje
mokrese na uradnike ter okra-
je blagajne.

Ti topi presegajo sedaj letni
čas zvezne vladi. Ta znaša
\$500,000,000.

Več kakor 6,000 bankirjev iz
teh držav naše unije je dospelo
ponedeljek na petdesetletno kon-
venco bankirske zveze.

Bankirji so takoreč kar za-
deli čakško mesto. V hotelu
Congres so zasedli pet nadstropij.
Bankirji pravijo, da je po celi
čeliči splošno blagostanje. Za
bankirje kajpak, ali ti može ne
postavijo pri tem tistih, ki trpe
trajno revščino, ki se bore s tr-
dim delom za borno življenje.
Bankirji menda niti na misel ne
tride, da bi se malo ozrlj okoli se-
ter zdeli na stotisoče, na milio-
ne delavcev, ki v revščini kop-
ijo bogastvo pači velekapitali-
alistov med katero spadajo tudi
bankirji sami.

bilici, registrirajte se!

V soboto 4. oktobra je prvi re-
gistracijski dan za volilice in vo-
lilice v okr. ju Cook (Chicago in
Cook). Drugi registracijski dan
je 14. oktobra. To sta edina dva
dnevi na katerih se morate regis-
trirati ali vpisati svoje ime v
volilni imenik pred volitvami, ki
se načrtujejo 4. ali 14. oktobra, ne bo
mogoč voliti za predsednika. Re-
gistrirati se na svojem običajnem
mestnem prostoru, ki je v ta na-
črta odprt od osmih rjutrij do
petih zvez. Naturalizirani
člani morajo pokazati dr-
žavljanški papir. Ne pozabite
registrirati.

Nije monarhisti pridejo v nemško
vlado.

Berl. 30. sept. — Nemški ka-
det se skriva prenovo v sprej-
mo v sredu tri nacionaliste,
ki so včeraj kupci, kateri je
kmalu z nacionalisti, ki je
zavrnjal glasove v parlamen-
tu. Dawesovega na-
črta, ki ga je poroča, dobe naciona-
listi pravljijo justice, železne in
državljanske teritorije. — Lige
odgovorila na spo-
mljene vladne glasne pogo-
nike vladne glasne pogo-

Japonci nočejo odne- hati v Ženevi.

Mnogi delegati favorizirajo ja-
ponski amendment. Delegacija Velike Britanije se je razcepila.

Ženeva, Švica, 30. sept. — Louis Loucheur, francoski delegat, je dejal danes opoldne, da se bodo Japonci dali pregovoriti za kom-
promis.

Ženeva, Švica, 30. sept. — Na-
črt lige narodov za svetovni mir
je še vedno v zastolu radi amende-
menta, katerega hočejo Japonci
po vsi sili uriniti v protokol. Ja-
ponci vztrajajo pri svoji zahtevi,
da mora biti arbitralni, varstveni in razorešitveni pak takto sestavljen,
da država, katera se noče po-
koriti svetovnemu sodišču glede tega
ali onega notranjega vprašanja
in začne vojno, ne se sme smatrati za napadalko in liga ne
sme kazensko nastopiti proti njej.

Delegacija Velike Britanije se
je po najnovijem poročilu raz-
cepila glede japonskega amende-
menta. Kakor poročajo, je de-
legacija iz Anglije za kompromis z
Japonsko, dočim so delegati domi-
nijev odločno proti vsaki arbi-
traži o notranjih vprašanjih, med
katera spada tudi vprašanje imi-
gracije.

Delegati drugih narodov so v
delikatnem položaju. Vsi vedo,
zakaj gre — da bi si Japonska
rada zagotovila neutralnost lige
za slučaj vojne z Avstralijo ali
Združenimi državami zaradi iz-
ključitve njenih izseljenikov —
in vasi skušajo priti iz kaže na tak
način, da ne bi razčlili Japonske,
Velike Britanije, niti Amerike.
Vsi se zavedajo, da je problem,
na katerega so naleteli, večji kot
sama liga narodov.

Na katerega so naleteli, večji kot
sama liga narodov. In vsi bi se
radi izognili temu problemu!

Francoska delegacija je prejela
navodila od Herriona, naj se iz-
ogne, če je le mogoče, vsakega
kazanja prisitanosti. Angleški
vodilni delegat, lord Parmoor, je
tudi menda dobil migljev iz Londona,
naj skuša celo stvar kom-
promisirati, tako da ne bo trpel
prijetje Velike Britanije do
Japonske in Amerike.

Svet lige narodov je včeraj
prišel na srečno misel, naj pose-
ben, majhen odbor skuša rešiti to
sitno zadevo. Odbor se takoj imen-
oval, in sicer iz treh članov, ki
so zastopniki Anglije, Francije in
Italije. Trojica je privatno zborova-
vala ves dan, a dosegla ni nič.
Japonski delegat, viskont Išii, je
informiral odbor, da ves napor
lige narodov, ustvariti sistem
miru potom arbitražnega sodišča,
je zaman, če liga takoj v začetku
ne postavi sistema na resno enak-
pravost. Poviševanje ene rase
nad drugo bo vzrok prihodnjene
vojne, je resno dejal viskont Išii.

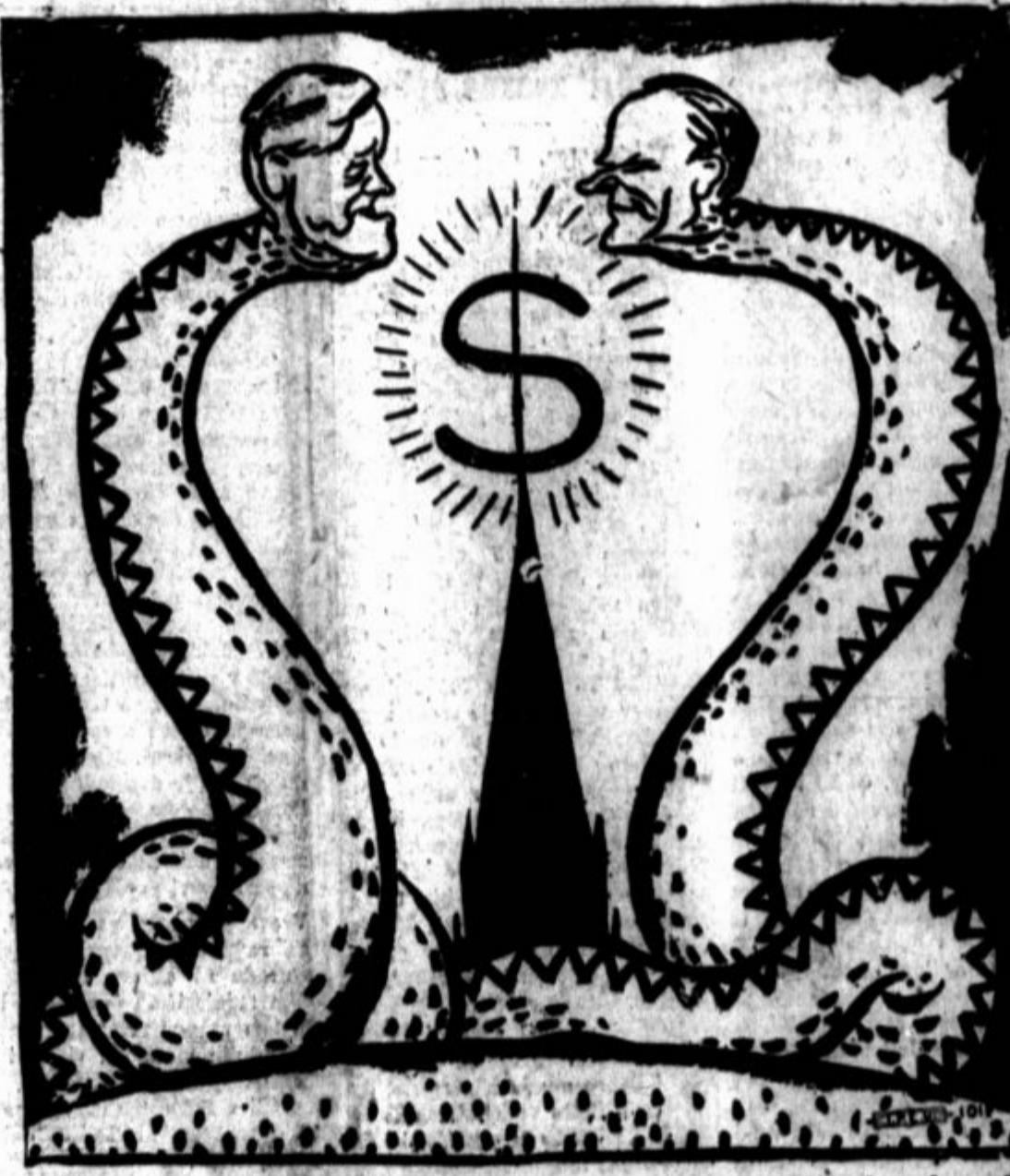
MACDONALDOV SIN V CHICAGU.

Chicago, Ill. — Malcolm Mac-
Donald, sin angleškega delavsko-
ga ministarskega predsednika, je
prišel v pondeljek zvečer v Chi-
cago. Malcolm, 22-letni mladenec
z majhnimi črncimi brlicami in
graduant oxfordske univerze. V
zadnjem juniju, je prišel v Ameriko
v družbi dveh drugih gradu-
antov, katere je poslala univerza
Oxford z namenom, da debatira-
jo s talentiranimi ameriškimi in
kanadskimi vseželilčniki o popu-
larnih vprašanjih. Debata na či-
ški univerzi se vrši 5. novembra,
in sicer o vprašanju prohi-
bicie. Čakači bodo zagovarjali
prohibicijo, Angleži pa pobijali.

Francija in Vatikan.

Pariz, 30. sept. — Herriotova
vlada je sklenila odpraviti posla-
ništvo v Vatikanu. Herriot je že
tekom svoje volilne kampanje iz-
javil, da je bledoča, če Francije
drži diplomatske stike z "monar-
hom brez posvetnega cesarstva"
in troši tisoče frankov za posla-
ništvo v Vatikanu, ki ne nosi de-
želi nobenih koristi. Vlada name-
rava pretrgati vezi s papežem s
tem, da v prihodnjem budžetu ne
postavi nobene voste za vatikan-
sko poslanstvo. Na ta način po-
slanik avtomatično odpade. Pre-
pir s katoličani v Alžiriji radi
podprtanjena farnih del se ni
končan.

Morganova trojica.

Cerkev svete Trojice v Wall Streetu ima republikanske in demokratske voditelje v svoji občini. Naj bo Coolidge ali Davis — Morganova cerkev je zadovoljna z obema.

Tiran Don Chafin je končno zagazil.

Znani westvirginški šerif je ob-
točen "bootleggarstu".

Huntington, W. Va. — (Feder.
Press.) — Državni zakoni proti
umoru in drugim manjšim zloči-
nom niso nič Don Chafinu, šerifu v
Logan countyju in znanemu
generalu privatnih armad premo-
govniških baronov v West Virgini-
ji, kadar je treba voditi kam-
pajo terorja proti organiziranim
rudarjem. Toda Chafin, ki je na
konveniciji demokratske stranke v
New Yorku pomagal nominirati
Johna W. Davisa, je končno le
obvinil v mreži zakona. Mož je bil
tudi obtožen po zvezni velepotro-
ti, da je vtihotapljal in proda-
jal žganje. Sodna obravnavna se-
vrši v prihodnjem zasedanju zvez-
nega sodišča v tem distriktu. Več
je število njegovih deputijev in
pajdajev v "bootleggarstu" je
tudi obtoženih.

Cudino so pota pravice! Človek,
ki smo brez skrbib ubijati rudarje,
ne da bi bil sploh aretiran, mora
pred sodiščem radi žganja.

Poizkusno glasovanje.

Chicago, Ill. — Izid včerajšnje
ga poizkusnega glasovanja, ki ga
vodi Hearstovo časopisje po cel-
neži, je bil takšen:

	glasov
La Follette	95,209
Coolidge	98,002
Davis	46,956

60-letnica prve internationale.

London. — Dne 28. septembra
je preteklo 60 let, odkar je bila
v Londonu ustanovljena Mala-
rodna delavška zveza, prva socialistična
internacionala, katere glavni ustanovitelj je bil Karl Marks. Socialistično delavstvo v Londonu je to obletnico dosta-
no proslavilo.

Gorkij umira?

London, 30. sept. — Iz Kopen-
hagena javljajo, da Maksim Gorkij,
slavni ruski pisatelj, umira.

Gorkij je nameraval obiskati Ameriko to jesen.

VRÈME.

Chicago in okolica: V četrtek
deloma jasno in hladno. Vzhodni
vetrovi. Sonce izide ob 5:45, za-
ide ob 5:56.

Nečedna agitacija med poštнимi uslužbenimi.

Delavski prijatelji — prijatelji Coolidge.

Mati Jones bo volila Coolidge-
nato, ker je John L. Lewis
Coolidgega prista!

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Ta vprašanje rešuje ranjeno Lewis,

predsednik rudarjev, organizacije.

Kakor na voli, tako voli ona.

Lewis je za Coolidgega — in kaj

drugega naj stori uboga mati?

Republikanski kampanjski odbor

je to star izrabil z velikim kri-
kom. Ampak večina rudarjev bo

volila drugač. Mati ne sme tegu-
zamerniti svojim "fantom".

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, znana pri-
jateljica rudarjev, nima več svoje
glave, kadar je trba rešiti vpra-
šanje, kdo je delavski kanilat.

Washington, D. C. — (Feder.
Press.) — Mati Jones, zn

straža, da bi še več prič ne odpovalo iz Chicaga, jim je bilo naročeno, naj posebno pazijo na sledče tudi:

Harry Ex pri tvrdki Colonial Grape Products Company, ki ima svoje pisarne na 432 Transportation building kar neposredno nad prohibijskim uradom.

Frank Loveland, ki je poslovodja pri tvrdki National Fruit Products Company, 444 West Grand Ave.

Frank Steiner, ki je imel največ kupčije z Lovelandom.

Morris Seven, predsednik tvrdke United Sacramental Wine Company, 1428 Blue Island Ave.

Uradniki tvrdke Italian Vineyard Company, 400 W. Kinzie st.

Delavške novice.

(Federated Press.)

Rudarji za La Follette.

Taylorville, Ill. — Rudarji iz tukajšnjih kemp marljivo agitirajo za progresivne kandidate. Na shodi injavljajo rudarski govorniki, da se izvolitev Coolidgeja pomeji, da se westvirginski "open-shop" razstegne na vse organizirane rudarske distrikte.

Konvencija strojniskov.

Detroit. — Mednarodna zveza strojniskov je na svoji konvenciji sprejela baltimore-ohijski sistem sodelovanja strokovnih unij v upravi delavnic. Vsi glavni odborniki so glasovali za ta sistem, katerega je levica energično podpirala.

Konvenca je zavrgla priziv sedmih članov v Toledu, O., ki so bili izključeni iz unije radi tega, ker spadajo v Trade Union Educational ligo. Člani se sprejemajo nazaj le s pogojem, če izstopijo iz lige in plačajo vsak \$50 denarno kazni. Priziv je bil odklonjen s 107 proti 44 glasom.

Stavka čevljarskih delavev.

Brooklyn. — Več sto čevljarskih delavev je na strajku za priznanje unije v tovarnah Zweier and Grossman Co.

Floridska federacija za La Follette.

Tampa, Fla. — Centralna delavska zbornica v Tampi je soglasno odobrila kandidaturo La Folletta in Wheelerja.

Črna lista ne pomaga.

Seattle. — Črna lista lenih baronov proti članom L. W. W. ni prinesla baronom nobenega uspeha in večina druhov je opustila. Predsedki proti tej organizaciji polagoma izginjajo v gozdnih kempah.

Deset milijonov volilnik za La Follette.

Washington, D. C. — Deset milijonov žensk bo glasovalo za La Follette in Wheelerja prihodnjem mesecu, je rekla gdčna. Ethel M. Smith, ki je legislativna tajnica narodne lige za ženske strokovne unije.

"Prvič, odkar je postala ženska volilna pravica postava, bodo imeli ženske letos dovolj razlogov za vdeležitev na narodnih volitvah. Kajti pred sabo imajo platformo, ki vsebuje res nekaj, in kandidata, ki mislita izvrati, kar je povedanega v platformi. Noben človek v javnem življenju ni storil toliko za prenos ženskega organiziranega programa v postavo kakor ravno senator La Follette," je rekla tajnica.

"In ravno to me je pridobillo za progresivno predsedniško volilno listo. Izplača se biti zanje. Vredna je naše podpora. Sej predstavlja nekaj ustvarjajočega, nekaj, kar nam nudila konstruktivna moža."

Platforma tvoji nekaj, česar ne niso imeli volilke Združenih držav, odkar je pridobljena splošna ženska volilna pravica, platforma tvoji nekaj, kar te žene na volilče. Stari stranki sta nam dvorile, da sta nas mogle potem izrabljati. Ali letos je drugače. La Follette-Wheelerjeva volilna lista je za program javne služnosti, in njuna kandidata imata tako popisan zapisnik.

"To naše glasovanje ne bo samo protest proti korupciji. Ne, mi smo v stanu celo zmagati."

Berlinska raca.

Berlin, 30. sept. — Včeraj so berlinski listi objavili kričečo vest, da je Amerika začela mobilizirati deset milijonov vojakov za vojno z Japonci. Ko so pa list kažejo videli, da jih je nekdo potegnil, so obdobjili — komuniste, če, vse to je komunistična propaganda!

Histerična poročila o vojnem načrtu Japonske.

Tokijška vlada je baje že naredila načrt za napad na Združene države.

Chicago, Ill. — Čikaška "Tribune" je objavila v torek zjutraj senčen načrt japonskega generalnega štaba za napad na Združene države. Načrt je dobila od svojega poročevalca v Ženevi, ki ga je — kakor pravi — iztaknil iz merodajnega vira. Vir seveda ni naveden. Cela stvar je najbrž dobro preračunan trik, ki ima služiti starj gardi v sedanji volilni kampanji.

Načrt se v glavnem glasi:

Japonska napove vojno Združenim državam, kadar bo celo ali večina ameriške bojne mornarice na atlantski strani. Japoneci upajo imeti zaveznika v Atlantiku, ki bo v odločilnem momentu delal pomorske manevre blizu ameriškega obrežja in s tem naredil Ameriko nervozno. Japonska nato izvrši tri napade. Osem ali deset starih križark se zakladi v pacifično stran Panamskega prekopa, kjer se razstrele in obenem razrušijo gatumske zatvornice ter zapro vhod v prekop. Istočasno bo domajne bojne ladje spremile in krile veliko okupacijsko armado na Filipine. Vse japonske nove in največje bojne ladje se postavijo nekaj milij vzhodno od Havajskih otokov. Otoki ne bodo napadeni, pač pa samo ogrožani, ker Japoneci nočejo pomorske bitke sredi Pacifika. Ko se ameriška flota približa japonski pri Havajih, tedaj japonsko brodovje takoj odplije v domače vode in bo poskušalo zvabiti ameriške ladje sa seboj. Namen tega manevra bo, da dobisi ameriško floto v minirane vode in tam začeti bitko. Kadar Japoneci uničijo Panamski prekop in okupirajo Filipine, mora ameriška mornarica priti v bližino Japonske prejaislej. Japonski je izgubila precej bojničkih ladij v zadnjem potresu, toda izguba je skrbno prikrita.

Zakaj je moral Wilbur utihnliti.

Washington, D. C. — Demokratje so z vso resnostjo pričeli kovati politični kapital iz tega, da je predsednik Coolidge nanaščoma pozval mornaričnega tajnika Curtisja D. Wilbura v Washington in cenzuriral govor, ki ga je malil imeti mornarični načelniček v Denveru.

Odpovedani govor je bil objavljen in razglašen po celem glavnem mestu. Prinesel ga je neki demokratski list, s čemer ni zbulil premajhuso senzacijo.

Tajnik Wilbur se je pečal s črnim vprašanjem, ki je eden največjih problemov, razvajajočih republikance in demokrate, z izredno odkritostjo. Obsojal je jug, ker odreka volilne pravice do črnemu volilcu. In ko je zagovarjal enakopravnost, je rekел:

"Od vojne sem smo videli, kako si jug na vse kriplje prisadeva

odvzeti črnom volilno pravico.

In čeprav je bil jug uspešen v tem prizadevanju, ni republikanski kongres maral, primereno

zmanjšati južnega zastopništva v kongresu. Črno poltno prehivalstvo nima volilne pravice, in jug bi igral v izborniškem kolegiju in zvezni poslanski zbornici jako neznatno vlogo."

Iz vseh tajnikov pripomb glede črnakega vprašanja je odsevala ljubezen do črnea in onskopravnosti.

Demokratje pravijo, da ni bil republikanskemu narodnemu odboru ta govor pravnič všeč. Zato ga tudi ni tajnik smel imeti v Denveru, zakaj volitve so že pred pragom, in mnoge volilive bi se postavijo potem pod prapor demokratske stranke.

Kakor zatrjujejo, se je Wilbur ligi narodov izreklo takole: Bil sem in bom za ligo narodov.

Precjer močno je bil v tistem govoru povdignovan tudi Woodrow Wilson.

V razpravljanju "washingtonskih čščankov" je dejal Wilbur, da ni predsednik Coolidge edgovil na obdolžitve Johna J. Davisa, zakaj, omenjeni predsedniški kandidat mu ni obesil nobeno obdolžitve kot predsedniku Združenih držav na vrat.

Kakor se je izrazil kongresnik Nelson, je pričakovati tedaj, ko pride senator La Follette v Chicago, eno največjih demonstracij, kar jih je še kdaj videlo to mesto.

Kakor se je izrazil kongresnik Nelson, je pričakovati tedaj, ko pride senator La Follette v Chicago, eno največjih demonstracij, kar jih je še kdaj videlo to mesto.

Nato na zapad misli senator

meti Wilbur svojega govorja v Denveru.

"Ali je kak političen svetovalec na zapad obvestil Bela hiša o vznemirljivem položaju po zapadnih držav?" vprašuje Garrett.

"Ljudje pravijo, da mora biti nekaj takega, zakaj, mornarični proračun, ki ga je Bela hiša navedla za vzrok Wilburjevega odpoklica, ki je pravnič nujnejši sedaj, kakor je bil poprej, preden je odšel mornarični tajnik iz Washingtona na zapad."

Tajnik Wilbur še nadalje trdovratno molči o tej zadevi.

'Stebri' zvezne ustave.

Washington, D. C. — Feder. Press. — Zveza med oljnim vladnim čščankom in zagovarjanjem zvezne sodne oligarhije je postala v Coolidgevi kampanji tako vidna, da je popadel republikanske in demokratske nazadnjake grozni strah. Do volilnega dneva mora biti zastava izključna lastnina Coolidgeve administracije. Ustava mora biti v zaščiti Coolidgeve mašine.

Nekdo je našel nekje celo vrsto izrezkov iz newlyarkškega časopisa z dne 3. panuarja, 1923, ki se je počelo z izjavo predsednika Hardinga, da je ta ponudil tedenjemu tajniku Fallu službo na najvišjem zveznem sodišču, ali Fall se je rajši umaknil na svojo kmetijo. To je bilo kakih devet mesecov potem, ko je senat sprejel La Follettovo rezolucijo za preiskanje Fallove oddaje mornaričnih oljnih rezerv v najem. Biilo je več mesecov potem, ko je časopisje že razširilo povest o La Follettovih obdolžbah v pokrepitve te rezolucije. To je bilo tačas, ko se je raznesla govorica, češ, da se hoče Fall umakniti ter postati pravni zastopnik Sinclairjeve ojarse.

Fall si ni upal sprejeti mesta na najvišjem zveznem sodišču. Kajti dobrino mu je bilo znano, da bo La Follette nemudoma razkrinal njegove lumparje, in da bi bilo kaj takega strašljanskogudarec za prestiž cele sodne gospode gori od Billa Tafta pa dolje do zadnjega okrožnega zveznega sodnika. Vrhuge je dobro vedet, da bi utegnil kdo povedati, kako je bil nekaj demokratični zvezni sodnik v Novi Mehiki. Odstavila ga je šele predsednik Cleveland, ko je ustrelil odvetnika na pragu svoje lastne sodne dvorane.

Koliko so imeli posla s tisto Hardingovo ponudbo Sinclair, Doheny in oljarna Standard, ne bo najbrž javnost nikolj izvedela. Če bi ne bilo La Follettovo rezolucijo, bi bil Fall najbrž sprejel dosmrtno službo "kot steber zvezne ustave" proti zahtevam ameriškega naroda in postavam izvoljenega kongresa. Ko je odklonil ponujeno mesto, je bil izbran zakrnjeni železniški odvetnik iz St. Paula in eden najhujših sovražnikov organiziranega delavstva namesto njega. In danes bi delila rada izvedela, kateri izmed hromih gojajakov bo prvi dobil črno haljo kot tovarš Bill Tafta za odklanjanje in preklicanje načinjanja onim inozemcem, ki so prišli v Združene države po 3. juniju 1921 in ki želijo dobiti "prvi papir".

IZ zgornjega je razvidno, da mora prosilec za prvi papir, ako je prišel v Združene države po 3. juniju 1921, čakati nekaj časa, predno se mu izroči zaproseni "prvi papir". Ob enem je razvidno, da, kadar je po 3. juniju 1921 prišel v Združene države nepovestnemu potom — t. j. brez dovoljenja pridelovalnih oblasti — ne more dobiti "prvega papirja".

S tem v zvezi naj omenjam, da oni, ki so nezakonitim potom prišli v Združene države pred 1. julijem 1924 morejo radi tega varči biti deportirani do preteka petih let po svojem prihodu, dezerteri mornarji pa le do preteka treh let; oni pa, ki so prišli v Združene države na nezakonit način po 1. juliju 1924, morejo biti deportirani vsak čas, naj bodo še tako dolgo v Združenih državah. — F. L. I. S.

Arabski fanatiki okupirali Meko.

London, 30. sept. — Iz Kaira je prišla vest, da so rebelni arabski fanatiki iz rodu Wahabov okupirali Meko, mohamedansko "sveto mesto". Arabski kralj Husein, ki je imel Meko za svoje glavno mesto, je pobegnil s svojimi četami v Jedio. Revolta v Transjordaniji — kakor se imenuje arabska dežela med Palestino in Mezopotamijo, ki se je med vojno odtrgal od Turčije in postal neodvisna kraljevina pod pokroviteljstvom Anglije — traja že dve leti.

TU SE PRIPRAVLAJO ZA SPREJEM SEN. LA FOLLETTA.

Chicago, Ill. — Tu se sedaj pripravljajo na velikansko demonstracijo, ki jo prirede, ko odpre predsedniški kandidat senator La Follette svojo kampanjo po srednjem zapadu v Chicago.

Dočim je še vedno negotovo, kdaj nastopi senator La Follette tukaj v Chicago, menijo narodni voditelji njegove kampanje, da bo govoril v tem mestu od prihodnje sobote čez en teden.

Governiško turo predsedniškega kandidata sedaj predelavajo v Washingtonu tako, da pojde na zapad, nakar se vrne v newenglandške države, kjer bo zaključil tuk pred novemborskimi volitvami svoje politično potovanje.

Kakor se je izrazil kongresnik Nelson, je pričakovati tedaj, ko pride senator La Follette v Chicago, eno največjih demonstracij, kar jih je še kdaj videlo to mesto.

Nato poti na zapad misli senator

Garrett, ki je Amerika začela mobilizirati deset milijonov vojakov za vojno z Japonci. Ko so pa list kažejo videli, da jih je nekdo potegnil, so obdobjili — komuniste, če, vse to je komunistična propaganda!

Priča papir in nezakoniti priseljenci.

Vsled odredbe naturalizacijskega urada se bo pri izdajanju "prvega papirja" od sedaj naprej preiskovalo, da li je prosiles pridel zakonit potom v Združene države. Poprej je sodniška pisarna izdajala "prvi papir" brez drugega, čim se je inozemec pričaval in izpolnil predpisani formul. Od sedaj naprej pa mora sodniška pisarna potiski zapiske v shrambi priseljeniške oblasti, na kar se formular povrne sodniški pisarni; ta potem zapriseče prosilec in mu izda "prvi papir". To postopanje pa velja le za inozemce, ki so prišli v Združene države po 3. juniju 1921.

Tu navajamo besedilo okrožnega, ki jo je Bureau of Naturalization razpoložil vse sodniške pisarne. To navajamo besedilo okrožnega, ki je Bureau of Naturalization razpoložil vse sodniške pisarne. Tu navajamo besedilo okrožnega, ki je Bureau of Naturalization razpoložil vse sodniške pisarne.

"Kadar inozemec, ki je prišel v Združene države po 3. juniju 1921, hoče izjaviti namen, da postane državljan Združenih držav, izročite mu tiskovino Form 2213. Ko jo je izpolnil, poslajte jo okrožnemu naturalizacijskemu ravnatelju, da se ugotovi resničnost trditve glede zakonitega prihoda.

"Čim naturalizacijski urad dobi tiskovino, se bo potem vpogleda v priseljeniške zapiske ugotovilo, da li se trditve glede prihoda ujemata z zapiski priseljeniške oblasti. Ko je doigran dokaz, da je dotični prišel zakonit potom, se vam povrne tiskovina v svrhu, da more inozemec podati začeljeno izjavo o nameri (prvi papir)."

V svojem pismu na F. L. I

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Hukopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (ixven Chicago) \$5.00 na leto. \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vas, kar ima atik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year;

Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

D 31

Datum v oklepaju n. pr. (Aug. 30-24) poleg vsega imena na naslovu pomeni da vam je z tem dnevnem potisku naročnina. Ponovite jo pravilno, da ne vam ne ustavi list.

S. N. P. J., NJENO DELO IN NJEN RAZVOJ.

Ameriških državljanov je bilo malo v tistih časih med slovenskim ljudstvom v Ameriki. Nihče ni slovenskim naseljenikom svetoval, da postanejo državljanji in jih učil o državljanjskih pravicah in dolžnostih. Izjemo so tvorili posamezni delavci, ki so že zunaj pripadali k delavskim organizacijam in so imeli širše obzorje, ker so veliko čitali. Ti delavci so pa dosegli le majhen krožek svojih prijateljev. Imeli niso sredstva, to je lista, v katerem bi učili svoje tovariše o raznih napravah, o spoznavanju uredbe človeške družbe, o človeških pravicah, o razlikah med republiko in kraljevinou in o sto drugih za življenje potrebnih reči. Enkrat so sicer delavci poizkusili ustanoviti tako sredstvo, ki naj jim služi, da dosežejo širše plasti slovenskih izseljenikov. Pričeli so izdajati list "Zora", ki je po treh mesecih prenehal izhajati. To se je zgodilo okoli leta 1900. Pest delavcev se je gmotno žrtvovala, toda ne zastonj. Pokazala je, kako nujno potrebujejo slovenski izseljeniki list, ki ne bo lastnina privatnih bizniških interesov, in bo vprav zaradi tega podajal slovenskim naseljenikom nauke, kakeršnih ni bilo takrat najti v časnikih, ki so bili privatna lastnina privatnih bizniških interesov, posvetnih ali cerkvenih.

Takrat sta postali dve večji slovenski podporni organizaciji ali jednoti. Ali kdor je hotel postati član teh jednot, se je moral zavezati, da bo šel saj najmanj enkrat v letu k spovedi, poleg je pa moral opravljati še druge verske in cerkvene dolžnosti in obrede, ako tudi ni verjel vanje. Mnogim slovenskim naseljenikom je bila torej pot zaprta v ti jednoti. Ako je pa kdo vseeno vstopil v eno teh jednot, pa ni spolnjeval verskih obredov, ki so bili predpisani v pravilih, je bil seveda kasneje izključen iz njiju. Organizirana so bila tudi druga lokalna podpora društva v nekaterih slovenskih naselbinah, ki so bila ustanovljena na bolj široki podlagi vesti in mišljenja kot omenjeni jednoti. Ta društva so bila le lokalnega pomena in se niso mogla razširiti prek vseh Združenih držav, ker niso imela občevalnega sredstva — to je lista, ki bi vezal vse slovenske naseljenike, ki se niso dali voditi več od župnikov, podpornikov farovžev, šifkartašev in drugih, v eno celoto.

Tednik "Zora" je propadel, a njegov duh, ki ga je razširil v treh mesecih, je ostal. Prihajalo je vedno več slovenskih naseljenikov. Posebno od leta 1898 in do leta 1904, to je leta, ko se je ustanovila Slovenska narodna podpora jednota, je bilo števile slovenskih izseljenikov izredno veliko.

Doma ni bilo kruha, reakcija v Avstriji je bila jedno večja, klerikalci, nasprotniki vsakega razvoja v naprednem smislu, so dobivali vedno večjo in večje moč. Avstrija je postajala velika ječa, v kateri je bila svobodna beseda prepovedana. V Ljubljani in drugje ni bil človek nikdar varen pred vohuni. Ako je sedel delavec v gostilni in se razgovarjal o veri, ni bil varen, da ga nekoga dne poklicajo na sodišče in obsodijo zaradi motenja vere v javnem lokalnu. Kadar je šel delavec ali kmet po cesti in ni ponižno snel klobuka z glave, ko je šel duhoven obhajati, je bil zopet v nevarnosti, da ga obsodijo zaradi "razžaljenja boga". Na kmetih je bil v fari največji gospodžupnik. Za njim je bil župan, nato žandar, prav nekje tam zadaj je bil učitelj, kajti občinski tajnik je veljal več kot učitelj. Večina slovenskih občin po deželi je bila v klerikalnih rokah. Županom in občinskim zastopnikom so bili izvoljeni možje, katere sta priporočila župnik in kaplan. Ljudje jih sicer niso volili iz prepričanja, ampak so se bali zameriti župniku in kaplanu. Gospodarske razmere na Slovenskem so bile izredno žalostne. Vedno več kmetov je prihajalo na boben — na beraško palico. Vlada ni storila ničesar, da pomaga slovenskim kmetom se izmotati iz žalostnih gospodarskih razmer. Župniki, kaplani in časniki so govorili proti žganjepitju kot edinemumu zlu, ki spravlja slovenske kmete v propastenje. Bila je to velika žalitev slovenskega kmeta in delavca, kajti gospodje so pili, da je teklo raz mize, pa tudi po farovžih so se praznil steklenice dobrega vina in žganja pozno v noč, včasi pa do ranega jutra, delavca in kmeta so pa slikali kot žganjepivca, ki sta si z žganjepitjem sama nakopala gospodarsko nesrečo. — (Dalje prihodnjic).

Kaj misli bivši senator o Dawesu.

Sioux Falls, Južna Dakota. — Ko je bivši zvezni senator R. F. Pettigrew dodatak očerkal sedanjo narodno administracijo pred veliko množico ljudi v tukajšnjem kolizeju, je povedal, da je bil general Charles G. Dawes, ki je republikanski podpredsedniški kandidat, eden izmed finančnih voditeljev, ki so sedaj na delu, da izžemajo in ropajo ta narod.

Rekel je, da bo glasoval za senatorja La Follette.

"Ko sem sedeł tukaj na galeriji snoči in poslušal tisto skupino na odrvu, se mi je zdelo, kakor da bi Peter Norbeck metal bombe name, me s plinom zastrupil Master, in ga kloforniral Dawes.

"Rad bi videl, če bi šel Dawes v vsako mestec po Južni Dakoti ter govoril pred ljudstvom," je rekel bivši zvezni senator.

"Do 4. novembra bi se ga vsak navečer delal glasoval za La Follette.

Glavni namen slavnega generala Dawesa je obdržati stranke in tvoritelje javnega mnjenja na svoji strani, medtem pa nalaga četverno ceno za plin in elektriko.

"Kot državnik je Dawes mrtev političar," je izjavil senator.

"Znana so mi vsa Dawesova početja, odkar je bil kontrolor na finančnem departmencu. Samo tisti, ki izčemajo narod, so odobravali njegova dela.

"Ko se Dawesu ni obneslo odvetništvo v Lincolnu, Nebraska, je šel v Evanston, Ill., kjer je njegov brat prodajal elektriko in plin.

Odtlej je bil finančni kapitan, in njegov zapiski pripovedujejo o njegovih nizkotnih dejanjih.

Najbrž ste že kaj slišali o črkarskem bankirju in republikanskem senatorju Lorimeru, ki si je kupil svoj sedež v senatu," je nadaljeval bivši senator.

"Lorimer ni sicer omadčevan z oljem, ali korupten je pa kakor vsi drugi.

Lorimerjeva banka v Chicagu je počela. Potem je hotel odpretri drugo banko, kar je tudi storil. Preden je pa mogel to storiti, je moral državnim oblastim Illinoiskih položiti toliko denarja v roki, kolikor je bilo kapitala na njegovih starih banki. In to je tudi naredil ter odpril isti denarni zavod pod imenom "a Salle Street Bank and Trust Company".

"Prenesel je papir, ki ni imel nobene vrednosti, a stare na novo banko.

Preiskovalni uradniki so mu dejali, da je treba tudi nekaj gotovine.

Lorimer je šel k Dawesu, ki mu je dal osvedčen ček,

ki ga je podpisal on in ki je pred-

stavljal vsoto v znesku po \$2.250.000. Tolikana vsota je bila potrebna. Ko se je preškovalni uradnik vrnil, je Lorimer že imel potrebno vsoto denarja. Ko je uradnik odšel, je šel omenjeni denar nazaj k Dawesu, in Lorimer je spet otišel pri banko. Pravijo, da je Dawes dobil \$10,000 za to uslugo in zviša.

Ustava je velika reč za Dawesa.

Zato ni čudno, če se tako strašno ogreva zanjo. Ali mislite pa, da jo je čital? Dvomim, da bi vedel, kaj je v njej. Ustava so pisali bankirji in odvetniki. Noben kmet, noben delavec je ni pomagal sostavljati.

"Jefferson, ki je bil vnet za ljudstvo, je bil daleč proš, ali ko se je vrnil, je bilo nemudoma na rejenih deset pristavkov, oziroma popravkov. Toda v ustavi ni bilo nobenega jamstva za svobodo besede in tiska. Da, ustava je izvrstna reč za Dawesa.

"Zdi se mi, da bi me Dawes imenoval anarhista ali socijalista, ker sem to povedal," je nadaljeval.

"Dawes itak ne ve, kaj pomenijo besede. Ta sploh ne pomeni vlade, druga pa pomeni vlado za vse.

La Follette slika za demografa, ker se z vsemi štirimi upira korupej, ki jo uganjajo v Washingtonu in drugod. Zato mislim, da bo mene predočil za nad-

demografa.

"Včasih dvomin, da bi bila ta vladza za ljudstvo, po ljudstvu in ljudska. V resnici je vladavstvo avtokracije za korporacijo, po korporaciji in v rokah korporacije.

Demokratje in republikanci ho-

dijo roko v roki. Stranki sta siamska dvojčka, in če ju denete na

razen, umreta oba.

"Narodovo bogastvo je v ro-

kah pešice. V rokah ljudi, kakršen je Dawes, in ljudi, ki vladajo to deželo. Sedaj kontrolira samo

dvaja odstotka ljudi. 70 odstotkov

ljudskega bogastva, dočim kon-

trolira 70 odstotkov ljudi pet od-

stotkov narodnega premoženja.

Leta 1890. sem bil kot zvezni se-

nator v odseku, ki je precenil bo-

gastvo v narodu. In tačas je kon-

trovalo devet odstotkov ljudi 71

odstotkov bogastva. Samo pet od-

stotkov bogastva je kontroliralo

52 odstotkov ljudi, in v šestnaj-

stih letih so ti odstotki prišli na

65. Dawes bi dejal, da je to laž. Ali to je pa tudi vse, kar je v

stanu reči."

Senator Pettigrew je skončal svoj govor s prošnjo, naj ljudje

predmeti moralisti vtipkajo glavo v pesek. Vprašanje zakona med

možem in ženo, vprašanje ljubezni.

Zakaj je duhoven Hight za-

strupil svojo ženo in pregoril

Sweetinko, da je zastrupila svo-

ja moža?

Duhoven sam odgovarja takole:

"Jaz sem pridigar, toda pred-

vsem sem človek, preveč človeški

sem. Strastna ljubezen mora biti

temelj zakonu, drugačen zakon ni

srečen. Če bi bila jaz in Elsie

Sweetin od začetka poročena, bi

bila oba srečna; tako pa je ona

dobil mrzlo ženo. Moja žena ni

bila nikdar zadovoljna; vedno je

godrnjala. Bog mi odpusti."

Sweetinka je pa rekla: "Moj

soprog je bil lednik. Dobar človek

ampak silno mlačen napram

meni. Prave ljubezni nisem nikdar

poznala v svojem zakonu."

To sta dve izjavi. Oba sta bila

nesrečno poročena, čeprav je bil

zakon obvez "zvezan pred Bo-

gom". Pastor ima prav, ko pravi,

da je predvsem človek. Človek je

najprije človek, pa naj se dela še

tačko svetega. Če bi imela Ameri-

ka postavo, da se zakonča lahko

brez ovir razideta, ko spoznata

da ne spadata skupaj, bi bil iz-

tal Hightov dvojni umor in na

tačko drugih sličnih umorov. Zločin

ni v ljubezni, zločin je v umoru

— zločin je v bedastih postava-

nah, ki napeljavajo v umor.

Do danes poznamo samo eno ma-

šino: Morgan-Davis-Kuličev.

Dragi K. T. B. — Čital sem,

VNA GOVORNICA.
novi članov S. N. P. J.
in čitateljev Prospective.

Mills, Pa. — Tukaj se že vzbudiči po vaških strohah. Njegove grožnje so nekoliko pomagale. Saj je znano, da so se ljudje na kmetih najbolj bali fajmoštra, žandarja, birci in sodnike. Govorice so nekoliko utihnilo, ampak 17 in 18-letni fantje se pa niso dali ugnati. Hodili so pod spalnico župnika in peli tisto znano narodno "Vsak soldat ima ljubico". . . itd. fajmošter je skrival z zombi v svoji onemoglosti. Ampak fantje se niso dali bričati za župnikovo jazo. Pelci so in peli in rekli, da bodo peli, če tudi fajmošter poči od jeze . . .

Minilo je precej let od tega. Svetovna vojna, ki je začela v letu 1914, je končala Misil sem, da je vojna spomivala ljudi v starem kraju. Trpeli so ljudje, hudo trpeli v vojnem času. Ampak klub temu se ljudje niso ničesar naučili iz grozot in trpljenja vojne. Saj pismo moje sestre mi tako dokazuje. In sicer mi to pismo pove, da še vedno zidajo cerkve, dasiravno tukaj po Ameriki nadlegujejo rojake, da naj kaj darujejo za ubožce, katerim je vojna prinesla neizrecene krize, težave in trpljenje. Pri tem pa še kostij mrtvih ne puste na miru. Sestra mi o tem dogodku piše: "Naznam Ti, da že dolgo zidajo pri cerkvi. Na obrežnih straneh bodo prisidali, da bo več prostora. Takratko so kopali za "grunt", so prekopali najinega očeta, kateri kosti so bile že cele. Glava je bila sva, spodnji zobje še vasi, ter peto od čevljive še cele. Obleka in drugo je bilo pa preminulo. Šla sem gledati, ko sem izvedela, kaj se godi. Bilo mi je čudno pri sreu in sem mislila "kaj je človek". Nekdar nisem poznala svojega očeta in sedaj sem videla njegove ostanke. Vsem, da je bil zelo močan, ker so bile njegove kosti tako velike. Vse na svetu izginja, vse mine: lepotu in moč. Minulo je že osem in dvajset let, odkar so zagrebli najinega očeta."

Tako piše sestra in vsak čitatelj si lahko napravi sam sodbo, kako čuti sin, ko čita, kako ravnavo z ostanki njegovega očeta, ki so ga pokopali pred osmem in dvajset leti.

Še mrtvih ne dajo miru — same da bo cerkev večja, da bo cerkev pomnožila svoje dohodek, od katere nima delavnino ljudstvo prav nobene koristi. — Fortunat Maček.

Clinton Ind. — Zadnje čase niso bili iz tukajnjih naselbini nikakega glas in javnosti. Pa naj takoj ni bilo nič dobrega poročati ker delo v več kot polovici rokov v tukajnjih okolicah je vedno poteka in to že od aprila sem, nekateri pa že dalj časa. Naselbina je prej vedno jako naraščala. Bilo je tako napelnjeno z ljudstvom, da nikakor ni bilo mogoče dobiti nikjer stanovanja v najem, a danes pa vidiš prazno in zapuščeno stanovanje, kjer ga hočeš sploh cela naselbina po sami revščini smrdi! . . .

Podobno tako kot tukaj, je sedaj povsod po unijskih naselbinih, kar nam jasno pove, odok in zakaj je nastalo splošno brezidelje. To ni nikakor kak naravnini pojav, nego je kapitalistični razred stopil v ofenzivo, izrečno proti unijonizmu, ki je sicer slab, a še slabše bode, ako še tega ne bo. Razdirali unijonizma najrajje zazibajo zagodbade v sedanje najboljake in trdno organizirane postojanke, ter jih potom zato pripravljajo inžunkčnom konfuzno izrahljavajo in če pri sedanjih predsedniških volitvah ostane katera starša kapitalističnih strank na vladnem krmilu, — potem se lahko delavski razred pripravi na najhujše. Moderna sužnost kapitalističnega reda nas bo zadevala vseposod Še občutneje in pogromoma bodo izginevala unijiske postojanke s površja, ako ne bodo delavski razred složnejše nastopal ob času volitev in v drugih borbah.

Na obzorju sedanje družabne situacije je opaziti močno politično vojno v vseh delih sveta, — delavstvo vsega sveta se bojuje za svoje življenjske pravice, toda njegova moč je po raznih provokaterjih in demagogih razkosana v različne stranke, ki so jih nameroma ustavili, da tako oslabujejo delavščino in ovirajo delavstvo v njegovem boju, da ne more doseči svojega cilja. Vselej razdrojitev in razdelitv. v razne stranke je nemogoče voditi uspešen boj proti vzemljemu združenemu kapitalističnemu redu, — od tod ravno prihaja ono zlo, da je delavski razred v svojih bojih največkrat razdrožan in poražen. Skupnost v eni stranki je edina pot do delavščinskih zmaga! Kajor je nemočno naravnjena vse anja svetovna depresija in splošna brezposelnost, tako se tudi načini ustrežejo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Ampak stare in sitne žene in delavščini so pričeli govoriti, kuharice ni vse v redu. Je stalo zlo, da mladi delavščini nuskajo, kadar stare žene načini v taki mladež marsikaj in ko izve, tudi rada pripovedajo dalje. Tako je tudi govorila na uho župniku, ki si pa znal pomagati iz zadrga, kuharico je poklical k sebi z ženo, kuharico, mlado kmečko dekle. Svoje sestre pa imel dolgo časa pri sebi. Kako hitro se je privadol kmečko kuharici, je odpovedal svoji ženi.

Kakih pet mesecov po tem dočinku je nova kuharica prav dosegla župniku.

Ampak stare in sitne žene in delavščini so pričeli govoriti, kuharice ni vse v redu. Je stalo zlo, da mladi delavščini nuskajo, kadar stare žene načini v taki mladež marsikaj in ko izve, tudi rada pripovedajo dalje. Tako je tudi govorila na uho župniku, ki si pa znal pomagati iz zadrga, kuharico je poklical k sebi z ženo, kuharico, mlado kmečko dekle. Svoje sestre pa imel dolgo časa pri sebi. Kako hitro se je privadol kmečko kuharici, je odpovedal svoji ženi.

Clinton Ind. — Bilo je leta 17. V Javorjah na Gorenjskem imeli zelo pridnega župnika nekaj čep. Imel je dve kuharici, tri in neko drugo bolj mladino mursave postave. Bila je prav kmečko dekle. Svoje sestre pa imel dolgo časa pri sebi. Kako hitro se je privadol kmečko kuharici, je odpovedal svoji ženi.

Kakih pet mesecov po tem dočinku je nova kuharica prav dosegla župniku.

Ampak stare in sitne žene in delavščini so pričeli govoriti, kuharice ni vse v redu. Je stalo zlo, da mladi delavščini nuskajo, kadar stare žene načini v taki mladež marsikaj in ko izve, tudi rada pripovedajo dalje. Tako je tudi govorila na uho župniku, ki si pa znal pomagati iz zadrga, kuharico je poklical k sebi z ženo, kuharico, mlado kmečko dekle. Svoje sestre pa imel dolgo časa pri sebi. Kako hitro se je privadol kmečko kuharici, je odpovedal svoji ženi.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval je rohneti na priznigi.

Velika laž, kar obreklijevajo po fari in zagnajo proti vsakemu delu, v katerem izve, da žiri v kuharici vesti, ki so jih mečno vraga toliko različnih.

Nekaj mesecov ni bilo kuharic, po nekaj mesecih se je pa načini nazaj — suha, bleba in slana, kajor da ima že pet km na svojem hrbitu.

Zupnika so te govorice strašno živilo. Odločil se je, da "spušča" kuharico brez kratec. Pričakoval

tako pripomogla imperializmu do daljšega življenja.

Apeliramo toraj na vsa bratska društva S. N. P. J., da stvar dobro premislijo in pošljajo inicijativno društvo "Trdnjava", štev. 10 S. N. P. J. v koš, kamor spaša po tretzem mišljenu članstvo društva "Avgust Bebel", štev. 259 S. N. P. J., Meadow Lands, Pa. — Frank Peterzel, predsednik; Valentine Demshar, tajnik.

Lafferty, Ohio. — Naše društvo je obdržalo redovnu sjednico 21. IX. 1924 in uželi smo u pretres inicijativni predlog društva "Trdnjava", štev. 10 S. N. P. J., koje društvo priporoča, da se izmjeni paragraf u pravilih S. N. P. J., koji paragraf zaražuje sad biti aktivni član raznim puškarima, policijanima, deputiršima in drugim čuvarama. Po našem zaključku bi bilo vrlo dobro, da se takovi članovi brišejtu iz članstva S. N. P. J. jer to su svakom poznati ljudi da živu na račun radne klase kao i njihovi gospodari, koji njih upotrebljavaju u vrijeme štrajka protiv nasradnika i naših organizacija. Zato je to pred nama bračno svjesni radnici i članovi i članice S. N. P. J., da odklonimo taj predlog, škodni po naš članove i radnike i uopće naše organizacije, kao što je S. N. P. J. i U. M. W. of America, protiv koje stoji razno izrodišče kajt su raznovrstni čuvare i puškarji. Ako je več htjelo društvo "Trdnjava", št. 10 S. N. P. J. predložiti kakav inicijativni predlog, bilo bi mnogo poželjnije, da su što preložili koristnoga za članstvo i samu S. N. P. J., a ne da vodi računa o raznim štreberima, koji su protiv svakog organizovanog člana. Ne živimo danas u petnajstom stoljeću, da smo pod pritiskom i strahom raznim čuvarama, mi smo u dvadesetom stoljeću i imamo pravo da se organiziramo u čestite organizacije. Ako pak nemamo pravni misi to pravo možemo izvajati srbom i bez poliemana medju nama. Isto mislimo, da pa že dobro znamo, da S. N. P. J. ne bude propala, ako ne bude imala razne puškarje u redovima svog radničkog članstva, dapače bit ē naprednija. Ako je društvo "Trdnjava", št. 10 S. N. P. J. pod pritiskom straha od njezinog pasivnog člana ili članova, ali nisu druga društva, u kojima se ne nalaze poličaji i to o drugima društva ovisi hoče li biti za ili protiv predlog dotičnog društva. U ime našeg društva "Slovenski Potok", štev. 364 apeliramo na sva društva S. N. P. J., da ne podpirajo inicijativno društvo štev. 10 S. N. P. J. Z bratskim pozdravom! — Nick Moldja, tajnik društva štev. 364 S. N. P. J.

Taylorville, Ill. — Društvo "Taylorvillski Slovani" št. 523 je proti inicijativi društva št. 10 S. N. P. J. Priporoča se, da ostane dotična točka neizpremenjena v pravilih S. N. P. J. — John Re-povš, tajnik.

McKeesport, Pa. — Članstvo društva broj 347 je obdržalo rednu sjednico dana 14. septembra in uzele je u pretres inicijativni predlog društva "Trdnjava", štev. 10 S. N. P. J. Društvo je soglasno zaključilo, da se protivi inicijativi, jerbo jest inicijativa na skudu jednote. Društvo pozivlje sva bratska društva, da protestiraju proti ovi inicijativi. — Marko Sabich, tajnik društva št. 347.

Razprave o pravilih S. N. P. J.

Collinwood, O. — Kar se tiče inicijativnega predloga društva "Trdnjava" št. 108 S. N. P. J. v Rock Springs, Wyo., se naše društvo ne strinja z izpremenjivimi, ki so navedena v inicijativi. Razlogi, ki so bili sprejeti na redni mesečni seji društva Mir, št. 142 S. N. P. J., so sledеči:

Prvič: Privedlo bi ē do večje potuge skebov, kapitalističnih vohunov. Naša želja je namreč, da se prepreči še bolj vstop v jednoto skebom in tudi oboroženim postopačem, pa si budi, da se postupa kompanijski ali katerekolik druge kompanijske.

Naše društvo se zaveda in ima tudi lastno skušnjo, ki jo je doživila za čas stavke na železnicah. Vohuni, ki so v takem se oziraju kompanijski čuvare, se ne ozirajo na dolžnosti pravil, ki jih vežejo po pravilih S. N. P. J. Njim je glavno geslo kompanijsko narekovanje za dobo časa stavke. No in v takih slučajih pride povsod govor, da se strelja ali drugača ubija brat brata po pravilih S. N. P. J.

Se premalo ostra "pravila ima S. N. P. J. v temu oziru. Bolje bi bilo, da za čas stavke morajo člani S. N. P. J. opustiti tako službo. Odnosno pa bi bilo veliko bolje umestno, da se takim kompanijskim varuhom naloži dvojni asesment in naj se taki člani izložijo direktno od vsake društvene seje.

Odkrito rečem, da se naše društvo strinja z dopisnikom iz Detroita, Mich. Kajti vresnici na ljubo bi naša jednota postala res prava vazalka skebskih in vohunskih agencij, če bi ta inicijativa od društva št. 10 bila sprejeta. Želim, da bi se v takih slučajih naša pravila S. N. P. J. še bolje poostriša. Naše društvo s 500 člani ne bode podpiralo te inicijative. Ravno tako tudi drugim društvom svetujemo, da dobro premislijo, predno bodo odobrili to inicijativo za splošno glasovanje. Naša pravila do danes še res prav povoljno zadostujejo za naše razmere. Tako tudi želim, da bi tudi drugim bratskim društvom zaostavale.

Druugi: Naše društvo se nikar ne more strinjati z drugim predlogom od člana John Kuzma iz Eveleta, Minn. To se razume kakor moremo pri našem društvu razumeti celo stvar kot tako:

Vaši bolniški sklad naj podpira svoje finance. Če se pa slučajno zd zavarovanim bratom, ki so zavarovani za 4 in 5 dolarjev podpore, previleke doklade v svoje sklade, lahko znižajo svojo bolniško podporo na 2 ali 3 dolarje. Nikakor se pa nestrinjam s preosnovno, ki je že bila na glasovanju, da bi zoper zavarovanci za bolniško podporo po 1, 2 in 3 dolarje morali vplačevati za izvršni bolniški asesment po 4 in 5 dolarjev. Kajti član zavarovan za podporo po 1 dolar, se ne bode nikdar udal asimilaciji ali namišljene bolezni, a nasprotno zavarovan član za pet dolarjev, bode lahko hlinili bolezni, dokler se mu bode hotelo plačevati. Zavito razmotrivanje omenjenega brata iz Eveleta bi rado pripravilo članstvo v nekak dilirij s takozvano uspavanko, kot njegov predgovor prave misli. Kajti koncem stavki še pove svojo skromno zagovorniško, ki se glasi kakor je bilo v letu 1923. To je čas, ko so člani zavarovani za 1, 2, 3 bolniške podpore vzdrževali sklad za 4 in 5 dolarjev v pravem stanju. Vidi se, da ima omenjeni brat atrah pred naklado, ki preti zavarovanjem za 4 in 5 dolarjev.

Naše društvo se strinja, da, kdor si ne upa pokrivati svojih štroškov, naj zniža svojo bolniško podporo na 2 ali 3 dolarje. In tako bi naša jednota ne imela primanjkljajev v nobenem skladu. Slučajno pa, da bi nastal primanjkljaj, se lahko hitro nadomesti z izrednim asesmentom na vse člane v istem razredu.

Upoštevajoč, da bodo bratska društva nam sledile, se s tem izognemo marsikateri nepriliki, ki nam preti od strani tako zavito pisan predlog. Za društvo "Mir" št. 142 S. N. P. J. — John Markel, predsednik, Frank Šusterich, blagajnik in Anton Bo-kal, tajnik.

Jenny Lind, Ark. — Tudi jaz želim napisati svoje misli za izboljšanje pravil S. N. P. J.

Cital sem dva dopisa v zadnjih dveh sredinah številkah. Prvi je v št. 107 in ga je spissala sestra Mary Udovič. V tem dopisu pravi sestra, da nasprotuje bolniški podpori po štiri in pet dolarjev na dan. Ravno v tem smislu piše brat John Kuzma v številki 213.

Moje mnenje je, da konvencija razveljavlja sprejeti inicijativni predlog društva št. 333 in se naj uvede skupna bolniška blagajna, kar bi izgledalo bolj bratsko, kot zdaj, ko smo bratje deljeni po pet skladih.

Dokler ne združimo vseh razredov v bolniškem skladu, toliko časa ne bi nobenega pravega nadzorstva pri bolniških. Na pr. ako gre bolniški obiskovalec obiskat bolnika, ki ni zavarovan v tistem razredu kot obiskovalec, tedaj ne bo obiskovalec dosti strogo pazil nanj, v kakšnem stanju se nahaja. Podpiše bolniško nakaznico, pa je dobro. Na seji poroča, da je vse v redu, resnično.

Naše društvo se zaveda in ima tudi lastno skušnjo, ki jo je doživila za čas stavke na železnicah. Vohuni, ki so v takem se oziraju kompanijski čuvare, se ne ozirajo na dolžnosti pravil, ki jih vežejo po pravilih S. N. P. J. Njim je glavno geslo kompanijsko narekovanje za dobo časa stavke. No in v takih slučajih pride povsod govor, da se strelja ali drugača ubija brat brata po pravilih S. N. P. J.

Se kakih dvajset let se deluje bil jaz rad znil par besed. Pred-

in pišejo članki za združenje vseh slovenskih podpornih organizacij. Tudi štiri podporne organizacije so se združile s S. N. P. J. Od zunaj se združujemo, odznotraj se pa razdržujemo. Po mojem to ne izgleda bratsko. Zato sem, da se bolniška blagajna združi in da so razredi za 1, 2, 3 in 4 dolarje dnevne bolniške podpore. Priporočam, da se tudi za moške ustanovi zavarovalni razred samo za posmrtnino. V ta razred naj bi imeli priliko pristopiti tudi takoj rojaki, ki so malo pohabljeni. Na pr. če rojak nima eno roke ali noge ali je na eno oko slep, naj bi lahko vstopil v ta razred.

Odprije naj se potovalni za-

stopniki za pobiranje naročnine na "Prosveto". V pravila pa naj pride točka, da ima upravitelj ista pravice otočiti društvo, akot ne dela v smislu pravil. Društvo naj izvoli iz svoje srede zastopnika za pobiranje naročnine. Kandidati pa naj bodo le tisti, ki so naročniki "Prosvete". Kajti pri marsikaterem društvu tajnik ni naročen na "Prosveto". Pozdrav vsem bratom S. N. P. J. — Alojzij Ocepek, član društva štev. 24 S. N. P. J.

In z naslednjimi vrsticami se tudi jaz oglasim k besedi.

Najprej naj povem svoje pomislice, ki jih imam proti novi postavi za volitve glavnih odbornikov s splošnim glasovanjem.

V bistvu se strinjam s to no-

vostjo. Temu bi bil rad povedal, ker bomo imeli že eno leto redno konvencijo, ki se ji bo predvsem ukvarjati z vprašanjem, kako še bolj izboljšati poslovovanje v jednoti.

Tudi bi bil rad opozoril član-

stvo na dejstvo, da se sedanji gl. odbor vtika v zadeve, ki nimajo prav nobenega stika z pašo jednoto. Na neki letošnji seji je hotel gl. odbor cepiti dlako ter se malo zaleteti v pisca teh vrstic, pa se je vtaknil v tako stvar, katera pravila so zavetnički.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

ter da bo treba še bolj odločno

nastopiti proti imenovanim toč-

kom in tudi še drugim, ki škodi-

jo več kot koristijo naši podporni

organizaci.

Ne mislim poniti društva št.

10 S. N. P. J. ali škodovati njego-

vemu ugledu, ker priznam, da

je imenovan predlog na mestu,

A. P. Čehov: Kuharica se moži.

Griša, majhni, sedemletni palačec, je stal pred kuhinjskimi vrati, prisluškoval in kukal skozi ključavnino luknjo. V kuhinji se je dogajalo nekaj, kar je bilo po njegovem mnenju nenačadno in nečuvano. Za kuhinsko mizo, na kateri običajno sekajo meso in rezijo čebulo, je sedel velik, zaleden mužik, oblečen v kaftan, kakor ga nosijo izvoščki, rdeč, bradat, z debelo kapijo potu na nosu. S petimi prstimi desnice je držal skodelico in srebal čaj; pri tem je tako glasno grizel sladkor, da je Grišo zamrazilo po hrbitu. Njemu nasprotoj je na umazanem taburetu sedela stara pestunja Aksinja Stepanovna in tudi pila čaj. Pestunja je imela resen obraz; v tistem hipu ji je sijal nekam slovensko. Kuharica Pelageja se je sukala okoli peči in se odvidno trudila, da bi kakorkoli skrila podolgovat obraz. Na njem so se čudovito pestro menjavale barve: gorele in prelivale so se vse boje od bakrenordeče do mrvjaškobledne. Neprestano je premetavala z drgetajočimi rokami nože, viliče, drva, cunje, jih dvigala, mrmljala in rožljala, v resnici pa sploh ni mogla delati. K mizi, za katero so pili čaj, se ni ne enkrat ozrla in na vprašanja, ki jih je stavila pestunja, je odgovorila pretrgano in surovo, ne da bi bila obrnila obraz.

— Pije, Danilo Semenič! — je gostila pestunja izvoščka. — Pa kaj bi samo čaj in vedno čaj. Dajte ne požirek žganice!

Pestunja je postavila pred gošta četrdesetinko in kozarček. Lica so ji poprijela sila lokave potenze.

— Saj ni treba, kaj bi to — se je ranil izvošček. — Ne silit me, Aksinja Stepanovna.

— Kaklen možak pa stel... Izvošček da bi ne pil! Samec se temu vobče ne more ogniti. Le izpijet!

Izvošček je urno premeril vodo, nato pa še lokava lica pestunjne; v hipu mu je obraz poprivelj, prav tako prebrisane poteze, češčenak, ne hoš me ujela, stara coprična!

— Ne zamerite, ne pijem! Takšno malodružje ni za naš poklic. Rokodelci, ki sedi vedno na enem mestu, lahko pije, tak-le človek, kot smo mi, pa je zimrom zunaj, pred ljudjimi. Ali ni rest? Če zadev v krēmo, hej, ti zbedi konj, ēs pa se ga naleteš, tedaj je še huje; ali koga gladko povozis, ali pa se prekobala s kožlo. Poklic je tak!

— Koliko neki zasluzite na dan, Danilo Semenič?

— Kakor je že. So dnevi, ko lahko zarožljaš v ūpu, so pa tudi taki, ko se ti ne obrne nisi prebit groš. Dnevi so kaj neenak. Dandančnji se naš poklic sploh ne izplača. Sami veste, da je izvošček na kupe, seno je draga. Če ljudje pretehtajo vsak novec, prav kdo sede na voz. No, klijutemu se, hvala Bogu, ne morem pritožiti. Človek je sit, oblečen in bi lahko osrečil še koga drugega (tu je izvošček pogledal Pelagejo) ... ēs mu je všeč, seveda ...

Kaj so potlej govorili, ni več slišal, ker je v vratom prišla mama in mu velela, da mora v otročku sobo.

— Pojdji se učit! Ne spodobi se, da bi fantki prisluškovali.

Ko je bil v otroški sobi, je najprej položil pred sebe "Domago besebo". Ni se mu hotelo brati. To, kar je pravkar videl in slišal je izvaloval v njegovi glavi množično vprašanje.

— Kuharica se moži... — je mi Griša. — Čudno. Ne razumem, kemu se neki moži! Tudi mama se jo možila s paponom, se strinjala Vjeročka s Pavlom. Andrejščem ni bilo težko moliti, če je že možitev potrebna: ta dva imata zlate verižice, lepo obleko, vsekakor osnašene elje; ali... se kdo moži onim-le strašnim redom osim izvoščkom v ēs jih izklobuine... fuj! Čemu se pa pestunja trudi, da bi se uboga Pelageja omožila?"

Ko je gost odšel iz kuhinje, je Pelageja prihitela v sobo in jih pospravljati. Razburjenje še ni jenjalo. Bila je zarplja v obraz in nekaj. Bila je zarplja v obraz in nekaj. Jedva da se je z metlo dotikal poda in je po petkr pometaš po em kot Dolgo se ji ni hotela iz sobe, ki je v nji sejela mama. Odvidno se ji je na samem video krvo in se ji je hotelo pripovedovati, deliti s kom bolest, izliti dušo.

— Očakel jet! — je zamrmljala, da je opazila, da mama ne mare začeti pomenka.

— No, zdi se mi, da ni napaden

človek — je rekla mama, ne da bi

obrnjila oči od šivanja. — Tako trezen, spodbelen je.

— Pri moji duši, gospa, ne vzamem ga! — je nenadoma vzkliknila Pelageja in zažarela. — Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Ne bodi nespametna, v letih si. Korak je resen, treba ga je dobro premisliti — pa kaj tu pomaga krijanje. Ali ti je všeč?

— Kaj mislite, gospa! — je odvrnila Pelageja sramljivo stakanje. — Kam so jo odvedli? Čemu nista navzoči papa in mama?

— Pravijo, uboga reva! — je misil Griša in poslušal kuharicino stakanje. — Revijo, uboga reva!

— Rado bi rekla: ni mi všeč!" je pomisli Griša.

— Kako si čudna! Ali ti ugaja?

— Pa saj je že star, gospa. Hih!

— Kaj pa meniš? — je zapnila nad Pelagejo iz druge sobe stara pestunja. — Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga! — je scknila Pelageja.

— Sama trma te je. Mari potrebuje lepšega! Druga na tvojem mestu bi pokleknila na kolena, ti pa: — ne vzamem ga! S poštarskom bi hotela, kaj?

— Ali si že preje videla Daniela — je vprašala gospa Pelageja.

— Kje bi ga neki videl? Daniel sem sem ga videla prvkrat, Aksinija ga je privredila odnekod... zlodijski preklicanega... Kaj mi ga je bilo treba?

— Ko je pri kosu Pelageja strela z jedili, so jo vsi motrili v obraz in zbadali z izvoščkom. Postala je tako rdeča in se je prisilje nohehetala.

— Brčas je možitev neprijetna reč — je misil Griša — strašno neprijetna!"

Vse jedi so bile preslane, nezdostno praženi kurenti se je poznala kri in vrhu vsega so Pelageje med kosiom padli krožniki in noži iz rok; vendar pa jsi ni nihče rekel žal besede, kakor da so vsi umeli njeno duševno razpoloženje. Le papa je nejevoljno vrzel pričel in rekel mami:

— Kakšno veselje pa imaš nad tem, da hočeš vse oženiti ali omotiš? Kaj se te tičejo tuje reči? Nai se može, kakor se zljubi njim samim!

Po kosiu, so se pojavile v kuhini sosedne kuharice in soberatice; tjo do večera je bilo čuti njih šepet. Bogosigavedi, kako so zavahale, da se v hiši pripravljajo svati. Ko se je Griša opolnodi predramil, je slišal, da sta za zastrom v otroški sobi šepetal pestunja in kuharica. Pestunja se je nečem prepričevala, a kuharica je včasih vzdihala, včasih pa zahehetala. Ko je Griša že malo ča na zaspal, je videl v sanjah, kako Pelagejo ugrabil vampir in veča...

Drugega dne je nastopilo zatičje. Kuhinjsko življenje je še dalje po prejanji gazi, ko da bi izvoščka sploh ne bilo na svetu. Tuintam si je pestunja nadela novo ruto in se slovensurovega obraza podala kdovekam, kjer je ostala eno ali dve uri, očividno zavoljo pogajanja... Pelageja se ni videla z izvoščkom in če jih ga je kdo omenil, je razburjeno zavila:

— Naj bo tr'kraj pro' let! Nanj da bi mislila? Fej!

Nekega večera je v kuhinji, kjer sta se pravkar srčno posvetovali pestunja in kuharica, nezadoma stopila mama in dejala:

— Lahko se, kajpa, vzameta, to je tvoja stvar, vendar pa po misli, Pelageja, da on ne bo mogoč živeti pri nas... Ne maram da bi kdo v kuhinji posedal. Za pomni si. Tebe bi ne hotela odpustiti kar že noč!

— Bog se vas naj-umili, gospa kai pa govorite! — je odvrnila kuharica vznemirjeno. — Čemu me zimrom zbadate z njim. Tudi že znor!... Vem, da se obeša na me, ker se mu...

— Ko je Griša neko nedeljako ju tro pogledal v kuhinjo, je zamršil pred začudenja. Kuhinja je bila na hitro polna ljudi. Prisotne so bile kuharice iz vseh okoliških stanovanj: hišnik, dva redarja, podčastnik z naščivi, majhni Filka...

M. Mladic & J. Polacek
JAVNA NOTARJA
1334 W. 18th Street, Chicago, Ill.

— Pelageja se je navadno ukrala le obliki pralnic in se igrala s pailajem, je bil pobesan, umil in je nosil lepo vokvirjeno ikono. Sred kuhinje je stola od cca. in zvenem na glavi. Tik nje je stal izvošček. Zarodenca sta bila oba rdeča in potna in sta prisiljeno mestala z očmi.

— No... zdi se, da bo čas... — je začel podčastnik po dolgem silku.

Pelageja je skremila obraz in satula... Podčastnik je vzel z mize velik hleb, stopil k pestunju in hleb blagoslovil. Nato je pristopil k podčastniku izvošček, se

okorno poklonil in smoknil njegovo roko. Prav to je storil pred Aksinjo. Pelageja mu je mrtvo sledila in se tudi priklanjala. Nasledil so se odprtia vratna vrata, v kuhinjo je puhnila bela megla in vsi so se hrapno izogneti na dvorišče.

— Revja, uboga reva! — je misil Griša in poslušal kuharicino stakanje. — Revja, uboga reva!

— Kaj mislite, gospa! — je odvrnila Pelageja sramljivo stakanje. — Revja, uboga reva!

— Rado bi rekla: ni mi všeč!" je pomisli Griša.

— Kako si čudna! Ali ti ugaja?

— Pa saj je že star, gospa. Hih!

— Kaj pa meniš? — je zapnila nad Pelagejo iz druge sobe stara pestunja. — Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!

— Še štirideset pomladnega na plečih. Pa kaj ti je treba mladega? Mlad obraz pa prazna posoda. Vzemi ga, kaj pa hočeš?

— Pri moji duši, ne vzamem ga!

— Revja, uboga reva!